

MALOKARPATSKÝ POSOL

MESAČNÍK FARNOSTI HORNÉ OREŠANY

Ročník: I.

September 2016

Číslo: IX.

Milí priatelia, bratia a sestry,

v tento nádherný mesiac, v ktorom sa začína jeseň, slávime aj tri mariánske sviatky. Najskôr je to Narodenie Panny Márie, potom je to deň Mena Panny Márie a napokon slávnosť Sedembolestnej Panny Márie – patrónky Slovenska. Farský chrám v našej farnosti i viaceré kostoly v susedstve majú mariánsky titul. Je to vďaka veľkej úcte k Panne Márii, ktorá je vpísaná a prežívaná v srdciach nás a našich predkov už od nepamäti. Veď Panna Mária, ako povedal, vladyka Milan Lach, je Matkou života. A mnohé kamenné tabuľky napríklad pri Lurdskej jaskynke v Marianke, alebo na Hĺbokej ul. v Bratislave, sú jasným dôkazom ako Panna Mária pomáha nám v našich ťažkostiach. Pomáha nám svojím orodovaním k uzdraveniu či obráteniu našich blízkych k Bohu. Sú to miesta veľkých milostí vyprosených od našej Nebeskej matky. Pred viac ako tristo rokmi bola zachránená aj Trnava pred morovou nákazou. Sú tu teda jasné dôkazy, ba zázraky ako Boh pomáha nášmu ľudu na príhovor Panny Márie.

V tento mesiac začína vo viniciach zber hrozna a jeho spracovanie na dobré víno. Víno, ktoré je častým vzácnym nápojom na návštevách, svadbách či oslavách. Je nevyhnutné však aj pri slávení svätej omše. Víno je symbolom našich radostných chvíľ, ktoré prežívame v živote. Je symbolom aj manželskej lásky. Na svadbe v Káne Galilejskej Ježiš Kristus zachraňuje kritickú situáciu, keď sa minulo víno. Robí tak na príhovor svojej matky Panny Márie. Na príhovor svojej a našej Matky chce náš Boh konať veľké veci i v našom živote. Dôverujme mu. Chrám v našej farnosti je zasvätený Menu Preblahoslavenej Panny Márie. A je úctyhodné, že veľké množstvo starších a mladších žien, ba i dievčat v našej farnosti nosí meno našej Nebeskej matky Panny Márie. Jej treba ďakovať a prosiť ju, veď Panna Mária je vernou učeníčkou svojho Syna a učiteľkou čnostného života pre nás. Nasledujme ju. A treba dúfať, že meno Panny Márie budú aj naďalej dávať naši mladí otcovia a mamy svojim novonarodeným dcéram.

váš duch. otec Milan

ŽIJEME MILOSRDENSTVOM

Ďalšími skutkami duchovného milosrdenstva sú: hriešnikov napomínať a ubližujúcim odpúšťať.

Hriešnikov napomínať

Boh stvoril človeka ako spoločenskú bytosť. Človek je tak povolaný rozvíjať sociálny rozmer. A v rámci tohto života, príde aj k nezrovnalostiam, k nepochopeniam, k napätiam či sklamaniam. Viackrát sme si všimli ako policajti pri dopravnej nehode odkláňajú dopravu na inú cestu resp. obchádzku. A neraz sa my sami odkláňame pri rôznych nerestiach a duchovných nehodách od Boha. Pretože je človek slobodný, neraz kráča cestou hriechu. Pokiaľ ide o kresťana poškvŕňuje aj mystické telo Kristovo – Kristovu Cirkev. A preto je tu namieste, aby sme hriešnikov napomínali. O to viac, ak ide o vlastné dieťa. Ak napr. z úst dieťaťa vyjde slovo, ktoré je nečisté alebo vulgárne a rodič by ho nenapomenul a dokonca by sa zasmial, znamenalo by to súhlas... Neslobodno nikdy súhlasiť s hriechom svojho dieťaťa a blížneho. Ak by sme súhlasili mali by sme účasť na cudzom hriechu. My však napomínajme blížneho s pokojom a s láskou. Nepovedzme, „veď to je jeho vec“. A nezabúdajme na Ježišove slová:

...,„chod' a napomeň ho medzi štyrmi očami.“
Buďme pripravení aj na neúspech...Nie každý sa zamyslí. Viacerí nás môžu neprijať. No podľa proroka Ezechiela, každý kto sa usiluje odvrátiť blížneho od jeho zlej cesty, zachraňuje si dušu /porov. Ez 33, 9/.

Ubližujúcim odpúšťať

Od toho, nad čím sme prv uvažovali, nie je vzdialený ani ďalší prejav duchovného milosrdenstva. Podľa modlitby Pána sa máme zo srdca usilovať odpustiť svojmu blížnemu. Je to jeden zo základných znakov kresťanstva. Kto nevie, alebo nechce odpúšťať, nemôže sa nazývať Kristovým nasledovníkom. V Evanjeliu nachádzame ako Ježiš odpúšťa žene hriešnici i ako odpúšťa kajúcemu lotrovi na kríži. Kol'kokrát však treba odpovedať na tie ostré, zraňujúce vety: „Odpúšťam ti. Aj tak Ťa mám rada.“ Musíme dúfať, že budú tu aj spätné väzby. Naš postoj milosrdnej lásky a pokoja, môže našich blízkych nakloniť k zmene života. Nezabúdajme, že tomuto všetkému, má predchádzať úprimná modlitba.

Z KATECHÉZY

V tejto časti katechézy budeme uvažovať o Božom zjavení. Veď k tomu, aby sme prišli k získaniu nášho konečného a najpodstatnejšieho cieľa musíme veriť všetko, čo Boh zjavil.

Boh ide v ústrety človekovi

Človek môže prirodzeným rozumom s istotou poznať Boha, vychádzajúc z jeho diel. Ale je aj iný druh poznania, ktorý človek svojimi silami nijako nemôže dosiahnuť, totiž druh poznania **z Božieho zjavenia**. Boh sa z úplne slobodného rozhodnutia zjavuje a dáva človeku. Robí to tak, že mu zjavuje tajomstvo seba samého, svoj dobrotivý plán, ktorý si v Kristovi od večnosti predsavzal v prospech všetkých ľudí. Naplno zjavuje svoj plán, keď posielala svojho milovaného Syna, nášho Pána Ježiša Krista, a Ducha Svätého /KKC 50/. Boží plán Zjavenia sa uskutočňuje zároveň „činmi a slovami, ktoré sú navzájom vnútorne späté a navzájom sa objasňujú. Tento plán obsahuje osobitnú „Božiu výchovu /pedagógiu/“: Boh sa dáva človeku postupne a po etapách ho pripravuje na prijatie nadprirodzeného zjavenia, ktorým zjavuje seba samého a ktoré vrcholí v osobe a poslaní vteleného Slova, Ježiša Krista /KKC 53/.

V jednej z eucharistických modlitieb pri sv. omši čítame: „A keď pre svoju neposlušnosť stratil tvoje priateľstvo, neponechal si ho v moci smrti... Viac ráz si ľudom ponúkol zmluvu.“

Keď sa následkom hriechu jednota ľudského pokolenia rozpadla, Boh sa najprv snaží zachrániť ľudstvo tak, že robí zákroky v prospech jeho jednotlivých častí. Zmluva s Noemom uzavretá po potope vyjadruje princíp Božieho poriadku spásy voči národom, čiže voči ľudom zoskupeným podľa ich krajín, každý podľa svojho jazyka a kmeňa /KKC 56/. Tento zároveň kozmický, spoločenský a náboženský poriadok množstva národov je určený na to, aby krotil pýchu padlého ľudstva, ktoré - svorné vo svojej skazenosti - by chcelo na spôsob Babylonu, samo vytvoriť svoju jednotu /KKC 57/.

Aby Boh rozptýlené ľudstvo zhromaždil v jedno, vyvolí si Abrama a volá ho, aby opustil svoju krajinu a svoje príbuzenstvo /porov. Gn 12,1/. Národ pochádzajúci z Abraháma bude nositeľom prislúbenia, ktoré dostali patriarchovia. Bude vyvoleným národom, povolaným pripraviť budúce zhromaždenie všetkých Božích detí do jednoty Cirkvi. Bude koreňom, do ktorého budú naštepení pohania, keď uveria /KKC 59-60/.

Po patriarchoch Boh utvoril Izrael ako svoj ľud tým, že ho vyslobodil z egyptského otroctva. Uzavrel s ním zmluvu na Sinaji a prostredníctvom Mojžiša mu dal svoj zákon, aby ho uznával a slúžil mu ako jedinému živému a pravému Bohu, starostlivému Otcovi a spravodlivému sudcovi, a aby očakával prislúbeného Spasiteľa /KKC 62/.

Potom Boh posielal prorokov a formuje svoj ľud v nádeji na spásu, v očakávaní novej a večnej zmluvy, ktorá je určená všetkým ľudom a bude im vpísaná do srdca. Proroci ohlasujú dokonalé vykúpenie Božieho ľudu, očistenie od všetkých jeho neverností a spásu, ktorá bude zahŕňať všetky národy. Nositeľmi tejto nádeje budú predovšetkým Pánovi chudobní a pokorní. Sväté ženy ako Sára, Rebeka, Ráchel, Miriam, Debora, Anna, Judita a Ester, uchovali živú nádej na spásu Izraela. Najčistejším obrazom tejto nádeje je Panna Mária /porov. KKC 64/.

Napokon je tu **Boží Syn Ježiš Kristus**, v ktorom celé Božie zjavenie nadobúda svoje naplnenie. A vo svojom Slove, Boh povedal všetko. „Mnoho ráz a rozličným spôsobom hovoril kedysi Boh otcom skrze prorokov. V týchto posledných dňoch prehovoril k nám v Synovi“ /Hebr 1, 1-2/. „Kresťanský poriadok spásy ako nová a definitívna zmluva nikdy nepominie a pred slávnym zjavením nášho Pána Ježiša Krista už nemožno očakávať nijaké nové verejné Zjavenie“ /III. vat. koncil, konš. Dei Verbum, 4/ . V priebehu uplynulých storočí sa vyskytli aj tzv. súkromné zjavenia. Aj keď niektoré z nich uznala Cirkev za vierohodné, predsa ich úlohou nie je dopĺňať, alebo vylepšovať Kristovo definitívne Zjavenie, ale pomáhať, aby sa ono plnšie žilo v istom dejinnom období /porov. KKC 67/.

NAD BOŽÍM SLOVOM

Pri Ježišovom kríži stála jeho matka, sestra jeho matky, Mária Kleopasova, a Mária Magdaléna. Keď Ježiš uzrel matku a pri nej učeníka, ktorého miloval, povedal matke: „Žena, hľa tvoj syn!“ Potom povedal učeníkovi: „Hľa tvoja matka!“ A od tej hodiny si ju učeník vzal k sebe. /Jn 19, 25-27/.

Keď Ježiš Kristus vykupuje svet svojím utrpením na kríži, je to tá najťažšia chvíľa z ľudského pohľadu. I keď ho učeníci opustili, predsa zostáva pri ňom jeho matka a milovaný učeník a niektoré ženy. Podobné chvíle sa dejú aj v našom živote. Nik však nevykupuje svet z hriechov, len Ježiš Kristus, jediný Spasiteľ a Vykupiteľ. No v našich domoch boli, sú a budú naši blízki, ktorí odchádzajú z tohto sveta. Sú na lôžku, akoby na kríži a my neraz sme pri nich. Modlíme sa s nimi a za nich, prihovárame sa k nim, pomáhame im ako vieme. Ako Pannu Máriu vnímame vždy na tom správnom mieste, tak aj my budme vždy na tom správnom mieste. Nenechávajme samých našich bratov a sestry, ktorí sú chorí a trpia, alebo vidíme, že sa prihlásila staroba. Oni potrebujú nás. A my ich povzbudzujme, že utrpenie prinášané s vierou Pán Boh prijme ako ich obeť.

SVÄTÍ- NAŠE SVETLÁ

7. september – Svätí košickí mučeníci

Pre niektorých historikov je 17. storočie obľúbeným obdobím. V kontexte našich slovenských dejín je to však bolestné obdobie. Na našom území dochádza zo strany protestantov k protihabsburským bojom. Nájdu sa aj takí, čo nachádzajú spojenie s Turkami. V takomto období poznačenom nenávisťou voči katolíckej Cirkvi, žili aj traja košickí mučeníci, ktorí boli pre svoju vieru a vernosť k Cirkvi umučení. Marek Križín pochádzal z Chorvátska, Štefan Pongrácz z Uhorska a Melichar Grodziecky z Poľska.

V roku 1995 ich sv. Ján Pavol II. pri svojej druhej návšteve Slovenska vyhlásil v Košiciach za svätých. Hoci ani jeden z nich nepochádzal zo Slovenska, v kostole uršulínok a jezuitskom v chráme v Trnave sa nachádzajú ich relikvie, kde im veriaci vzdávajú úctu. Z breve pápeža Pia Desiateho o blahorečení Božích sluhov Marka Križína, ostrihomského kanonika, Štefana Pongrácza a Melichara Grodzieckého zo Spoločnosti Ježišovej.

(Litterae circulares Curiae Nitriensis, II, 1905, pag. 1-3)
Vy ste dostali milosť nielen v Krista veriť, ale aj trpieť pre neho

Keď máme hovoriť o hrdinských, víťazných mučeníkoch, prichádzajú nám na myseľ slová, ktoré kedysi napísali Pavol a Timotej svojim Filipanom: „Vy ste dostali milosť nielen v Krista veriť, ale aj trpieť pre neho.“ Túto poctu Boh uštedril trom vynikajúcim mužom, a to Markovi Štefanovi Križínovi, kanonikovi ostrihomského metropolitného chrámu, Štefanovi Pongráczovi a Melicharovi Grodzieckému zo Spoločnosti Ježišovej. Pripomíname si ich slávne činy a obetovanie životov pre Krista, aby v týchto časoch nepriaznivých pre Cirkev nechýbali katolíkom vznešené príklady viery a statočnosti, ktoré by mohli, ak to bude potrebné, aj nasledovať.

V čase, keď sa títo traja Kristovi bojovníci horlivo venovali kňazskej službe, Juraj Rákoczi obsadil

Košice. Konal tak v mene Gabriela Bethlena, ktorý za pomoci Turkov a podporovaný českými a uhorskými bludármi vtrhol s veľkým vojskom do tohto kraja, aby ho vyňal spod právomoci cisára a pripojil k sebe a k svojmu majetku. Rákoczi ihneď nariadil, aby týchto troch katolíckych kňazov strážili doma vojaci, a prinútil mestskú radu, aby ich odsúdila na smrť.

A tak po polnoci zo šiesteho na siedmeho septembra tisícšesťstodevätnásť vyslaní kati železným kyjom zrazili na zem Pongrácza, ako prvého, s ktorým sa stretli. Potom všetkých troch bili päšťami, kopali, zauškovali a surovo týrali, kým oni vzývali mená Ježiša a Márie. Križínovi ponúkli v mene Rákocziho nádej na záchranu, ak odpadne od katolíckej viery, ale on to rozhodne odmietol. Nato ich vyzliekli zo šiat, zavesili na hradu povaly a pálili horiacimi fakľami, dokiaľ im cez odkryté rebrá nezačali vytekať vnútornosti. A keď začalo svať, odviazali ich z hrady a Križínovi a Grodzieckému odťali hlavu. Pongrácza udreli dvakrát mečom po hlave a akoby mŕtveho hodili spolu s telami ostatných do latríny. On však ešte dýchal a po dvadsiatich alebo i viacerých hodinách už zoslabnutý od rán i zápachu, ešte vzýval mená Márie a Ježiša a na úsvite ôsmeho septembra odišiel si po nebeský veniec.

Zvesť o tejto hroznej vražde sa rozniesla širokoďaleko a ako proti jej pôvodcom vyvolávala u každého najväčšie rozhorčenie, tak týmto statočným mužom získavala slávu. Ich telá čoskoro potom dostala od Bethlena do daru nábožná grófka Pálffyová a uložila ich na dôstojnom mieste, najprv v nejakej kaplnke. Potom ich uložili blízko svätyne v kostole uršulínok v Trnave, kde ich Boh oslávil mnohými zázrakmi.

„ĽUDSKÁ DÔSTOJNOSŤ“ Z POHLADU FILOZOFIE A PRÁVA

Pápež Svätý Ján Pavol II. mnohokrát vedel zmieriť ľudí a odstrániť napätie láskou a slovom veľkého filozofa. Pamätáme si, keď otázky naň adresované zodpovedal rozhodne, bez urážok, dôstojne a výsledok nedal na seba dlho čakať. Dnes, keď sú útoky teroristov, rasová a náboženská nenávisť, mučenie a vraždenie, zomieranie detí od hladu a vojny, moderné otroctvo, ktorého výsledkom je obchodovanie so ženami za účelom sexuálneho násillia, nútená práca detí, obchodovanie s ľudskými orgánmi, čo úplne dehonestuie ľudskú dôstojnosť, žiadny kresťan nemôže zostať pasívny a mlčky súhlasiť s tým, čo sa okolo nás deje.

Slová sv. Jána Pavla II. vychádzali z úprimného srdca, z hĺbky duše a jeho myšlienky boli plné ľudskej dôstojnosti, preto i tak zdanlivo jednoduchá odpoveď vedela zmieriť rozhnevané strany. Mnohí z nás si pamätajú odpoveď na provokatívnu otázku, keď z jeho úst vyšla odpoveď: „Žid je starší brat kresťana.“ Takéto slová odzbrojili dav; nie zbrane víťazia,

ale slová úcty odzbroja a víťazia. Dnes máme takú istú situáciu, nemôžeme však ako kresťania za cenu „slobody prejavu“ zosmiešňovať iné náboženstvo, či ide o moslimov, alebo ktorékoľvek iné. Všetko dokážeme premeniť na peniaze, včera to bolo šesťdesiat tisíc výtláčkov časopisu a dnes tri milióny, ktoré urážajú vieru iných. Akú cenu za tie urážky musia kresťania a nevinní ľudia zaplatiť? Chceme len poukázať, akú silu má písané slovo, akú silu má slovo filozofa, slovo novinára, slovo politika, štátnika, právnik... slovo kresťana.

Porovnajme, aké výsledky dosahoval Slovan, Poliak, dramatik, filozof, teológ, učiteľ, človek milujúci Slovensko, najvyšší predstaviteľ katolíckej cirkvi, zastupujúci samotného Ježiša Krista tu na zemi vo svojej viere, pokore, láske a úcte ku každému človekovi bez rozdielu či je chudobný alebo bohatý, zdravý alebo chorý, bez rozdielu náboženstva či farby pleti. Jeho telo tiež zasiahla guľka zo zbrane, práve z dôvodu, že bol náboženstva kresťanského; odpustil, miloval a pretváral svet k lepšiemu. Sila slova vychádzajúca z hĺbky čistej duše prináša mier a pokoj. Úcta patrí aj každému jednotlivcovi, pretože každý je stvorený na Boží obraz a na Božiu podobu. Každý človek si zaslúži ľudskú dôstojnosť a práve ľudskej dôstojnosti sa chceme venovať z hľadiska práva i z hľadiska filozofie očami nás kresťanov.

V čase socializmu sa nedali bez problémov kúpiť knihy od autorov, ktorí mali pozitívny vzťah ku kresťanstvu, mnohé boli zakázané, a preto sme ich zhaňali spôsobom nie celkom legálnym, preto má pre nás veľkú hodnotu kniha, dielo: „Sv. Aurelius Augustín: Boží štát (Ad Marcellinum DE CIVITATE DEI contra paganos libri viginti duo); vychádzala v preklade Dr. Mateja Pätoprstého, Štefana Diana a Jána Kováča ako 9. a 10. sväzok edície Svet, seria B, ktorú vydal Spolok sv. Vojtecha v Trnave. Cirkevné schválenie udelil Biskupský úrad v Spišskej Kapitule p. č. 749/1948. Vytlačilo ju nakladateľské družstvo v Prešove, roku Pána 1948.“ Práve z tejto knihy vyberáme slová o ľudskej dôstojnosti, pretože ani cca 1600 rokov dielu neubralo na aktuálnosti a nachádzame v ňom odpoveď aj k otázkam o ľudskej dôstojnosti v dnešnej dobe. Teraz už nie je problém kúpiť knihu, dielo sv. Augustína: Boží štát v novom vydaní.

Sv. Augustín bol medzi cirkevnými otcami jediným filozofom, pričom u neho musíme hľadať politiku a právo pod povrchom teológie. Môžeme ho označiť aj za vedca, ktorý dal kresťanskému učeniu filozofický rámec. Jeho mladosť poškvrnili neresti a chyby. Jeho rozorvaná, ale napokon víťaziaca bytosť symbolizuje prerod ľudstva od pohanskej krutosti k rozvoju vzájomnosti a lásky, ku ktorým ticho burcovalo kresťanstvo. Bol to človek vášnivý, ktorý viedol sexuálny život bez škrupúl. Splodil aj nemanželského syna a až v Kristových rokoch zrušil zasnúbenie a konvertoval ku kresťanskej viere. Počas pobytu v Ríme a v Miláne sa dostal pod vplyv milánskeho biskupa Ambrózia, ktorý ho obrátil na vieru a pokrstil. Zanechal rétoriku a úplne sa oddal štúdiu filozofie, ktorá pre neho bola poznávaním Boha. V roku 396 sa stal biskupom v prímorskej osade neďaleko Kartága. Od okamihu ako prestúpil na kresťanstvo,

žil biskup čistým a prísny životom. (Krsková, 1997, s.71).

Sv. Augustín prebral dedičstvo prirodzenoprávnych úvah, ktoré poznáme, ale vniesol do neho jednu korekciu, ktorá bola hlbšia, ako by sa na prvý pohľad zdalo. Aj u neho je prirodzené právo objektívnou realitou, rozumom či vôľou Boha, ktorý je centrom všetkého poriadku sveta. Tento večný zákon (lex aeterna) božej vôle, Najvyšší rozum, večná Pravda, základný poriadok bytia, totožný s bytím Boha, je božím darom – lex est donum Dei. Je vyčerpávajúco, autoritatívne obsiahnutý v Písme svätom. Zákon kozmickej harmónie, ktorý Mojžiš zvestoval a zapísal na kamenné dosky, stal sa zákonom ľudskeho srdca a svedomia. Tým, že sa pripomenula slobodná vôľa a svedomie človeka, odlišila sa morálka a právo, otvorila sa cesta k autonómii jedinca. Ja nie som len občan, ale aj človek. Občiansky život nevyčerpáva úplne môj život mravný a sú hranice, keď pred každou mocou ako kresťan musím povedať nie. Neznamená to, že sv. Augustín odporúča odmietat' platné právo. Je to historická realita, ktorá odráža niečo z božích plánov. Pozitívne právo si vytvárajú ľudia tým, že božské ustanovenie vo svojej duši pretlmočia do jazyka pravidiel. Toto právo sa nesmie nikdy dostať do rozporu s prirodzeným právom. Ak by sa tak stalo, stratilo by platnosť a vnútorne by nás nezaväzovalo (KRSKOVÁ, 1997, s.73).

Výraz „Civilis Dei“, boží štát, božia obec, božie mesto, božia pospolitosť, božie spoločenstvo, čerpal sv. Augustín zo sv. Písma. Aj Platón rozlišuje medzi doménou

viditeľného a neviditeľného sveta, novoplatonici a stoici robia ešte ostrejší rozdiel medzi panstvom dočasných, tuzemských vecí a panstvom večných hodnôt. Dve mestá značia súhrn dobrých a svätých na zemi i vo večnosti a súhrn bezbožníkov, žijúcich na zemi a zatratených. Dve spoločnosti, štáty, v zmysle svätého sa rozprestierajú na časnosť a večnosť. V Augustínovom Božom štáte sa nemá hľadať nejaká presná politická teória, lebo na takú nemieril. Jeho dielo je mravno-náboženskou úvahou o ľudskom údele. Politickej organizácie štátu a jeho sociálneho zariadenia sa Augustín nechcel priamo dotýkať. Nech je politická

štruktúra akákoľvek a nech je hocaké jeho sociálne ústrojenstvo, podľa sv. Augustína kresťan má v ňom vždy možnosť starať sa o svoje duševné spasenie a pracovať na božej sláve. A to je hlavné. Úsilie kresťana nemá smerovať k tomu, aby menil štruktúry štátov, ale k tomu, aby zlepšoval seba, aby sa zdokonaľoval v tých okolnostiach, v ktorých práve žije (AUGUSTÍN, 1948, s.11).

Odpoveď k ľudskej dôstojnosti nachádzame v šestnástej hlave Božieho štátu: „Či sa mohla poškvrniť čistota panien, znásilnených v zajatí? Myslia si, že kresťanom vyhadzujú na oči veľikánske zlo, keď zveličujú ich zajatie a pripomínajú páchané násilia nielen na manželkách a nevestách, ale aj na niektorých pannách, zasvätených Bohu. Lež tu prichodí do akýchsi ťažkostí nie viera, nie zbožnosť, nie ona čnosť, nazvaná čistotou, ale skôr rozpor medzi studom a rozumom. Nestaráme sa však natoľko o odpoveď cudzím, ako o útechu svojim. Najmä hovoríme a tvrdíme, že čnosť, na ktorej sa zakladá

HODY V NAŠEJ FARNOSTI

dobry život, vládne duchom nad údmi tela a telo sa posväcuje vôľou; keď ona zostáva pevnou a nepoddajnou a keď sa predtým nemožno ináč vyhnúť bez vlastného hriechu, nech iný telu alebo na tele robí hocičo, znásilnenému to nemožno pričítať za vinu. Nakoľko však na cudzom tele možno spôsobiť nielen bolesť, ale aj zmyselné vzrušenie, keď sa niečo takého stalo, hoci neruší čistotu, zachovanú pevným úmyslom, jednako len uráža stud, nech sa nemyslí, že sa to stalo so zvolením ducha, čo sa azda nemohlo stať bez telesnej rozkoše.“ (AUGUSTÍN, 1948, s.38).

Môžu v dnešných časoch, pri spáchaní trestného činu proti ľudskej dôstojnosti, obeť uvažovať tak, ako píše sv. Augustín v osemnástej hlave Božieho štátu? „Cudzia rozkoš, ktorú na znásilnenom tele znáša duch proti svojej vôli. Cudzia rozkoš, násilne spáchaná na niekom, nemôže poškvрниť. Preto nemôže stratit' panenstvo dievča, ktoré bolo násilím olúpené o túto česť. Nezáleží na tom, či je telo porušené, záleží jedine na duchu. Ak niekto má pevnú vôľu odporovať zvodcovi, vtedy, aj keď sa poruší telo, zachová sa panenská čistota. Ved' nemožno povedať, že panenskú čistotu stratilo dievča, ktorému zo zdravotných dôvodov lekársky zákrok porušil telo.“ (AUGUSTÍN, 1948, s.39).

Činy proti ľudskej dôstojnosti nielenže ublížia v okamžiku spáchania tohto činu na tele ženy, alebo dieťaťa, ale ich dôsledky sa na psychike ľudí prejavujú mnohokrát po celý život a práve týmto obetiam sú adresované slová sv. Augustína v devätnástej hlave Božieho štátu.

„Nik teda nemá právo vziať si život, ak by sa mu v tejto veci stalo na tele násilie. Niektorí napádajú kresťanské ženy, že sa v zajatí dali znásilniť. Takým pripomínam prípad Lucretie, rímskej panej. Keď ju znásilnil syn kráľa Targuinia, od hanby spáchala samovraždu. Či možno nazvať túto ženu čistou, a či cudzoložnicou? Ktosi veľmi múdro povedal, že boli dvaja, a len jeden cudzoložil. Bola teda čistá. Ako je to teda, že čistá žena bola veľmi potrestaná než jej násilník? Ona musela zomrieť... To je ťažká vec na riešenie, lebo ak sa znižuje vina vraždy, zväčšuje sa vina cudzoložstva a naopak. Spomínam to však preto, aby som obhájlil kresťanské ženy, znásilnené v zajatí. Lucretia sa vlastne preto zavraždila, lebo nemohla zniesť, aby ju niekto mohol nazvať cudzoložnicou. Kresťanské ženy však trpezlivo niesli krivdu a potupenie, nezabíli sa, hriech nezväčšovali novým hriechom, ale v nádeji spravodlivého posúdenia Bohom trpezlivo znášali svoj ťažký osud.“ (AUGUSTÍN, 1948, s.40).

„Jeho svätosť pápež František popísal moderné otroctvo ako „zločin proti ľudskosti“.

Existuje niekoľko opisov, ktoré tak vhodne opisujú šokujúcu povahu tohto zločinu. Muži, žena a deti ktoré sú nútené, oklamané a donútené do otroctva a zneužívania, často patria k tým najzraniteľnejším na celom svete. Reťaze moderného otroctva nemusia byť vždy viditeľné, ale utrpenie reálne je. Toto je moment kedy sa môžeme spoločne postaviť proti tomuto zlu. V apoštolskej exhortácii Evangelii Gaudium, Jeho Svätosť Pápež František odsudzuje moderné otroctvo a nalieha: „Neodvracajme zrak od tohto problému, urobíme všetko čo je v našich silách, aby sme oslobodili zraniteľných, ktorým bol ich vlastný život kruto ukradnutý.“

Anna Jurovčíková

„Aby bolo napečené, aby bolo čo dobré jest i dobré pitie a pozvaní hostia!“ To sú každoročné starosti našich rodín. Všetci túžime po rodine, v strede ktorej sú naši drahí rodičia, či ešte žijúci, alebo tí, čo nás predišli do večnosti. Naša radosť zo slávenia by však nebola úplná, keby sme zabudli na tú, ktorá dáva stimul i náplň našim oslavám a upozorňuje nás na to, čo je podstatné. Je to Božia a naša nebeská Matka - Panna Mária.

Náš krásny kostol už od prvej polovice 19.storočia nesie patrocínium: Meno Panny Márie.

Naša nebeská Mama slávi meniny! A keď má sviatok mama, nemôžu na jej sviatok zabudnúť ani jej deti. Oslavujeme meniny Mamy, ktorá nás nesmierne miluje a chce nám dať to najväčšie Dobro – Ježiša, svojho Syna, aby naše kroky smerovali k večnosti.

Pôvod mena a krátka história:

Meno Mária pochádza z hebrejského slova Mirjam alebo egyptského Meri-jam. Po prvýkrát sa meno Mária vyskytuje v Biblii, keď sa spomína Mojžišova sestra, ktorá nosila toto meno /Ex 15 a nasl./ V evanjeliu sa vyskytuje pomerne často – nosila ho Mária Magdaléna, Mária Kleopasova, Mária z Betánie, atď. Aj v dejinách po narodení Krista patrí toto meno medzi najpopulárnejšie.

Sviatok Mena Panny Márie sa slávil už oddávna v niektorých diecézach, napr. v Ríme alebo v Španielsku. Rozšírenie na celú Cirkev sa udialo v 17. Storočí, keď kresťanskú Európu ohrozovali divokí Turci. Po veľkých bojoch začala ich moc slabnúť a celý turecký tábor upadol do rúk kresťanov. Všetkým bolo jasné, že za víťazstvom stojí Panna Mária, ku ktorej sa veriaci v modlitbe utiekali. Pápež Inocent XI. z vďačnosti už v roku 1683 ustanovil sviatok Mena Panny Márie pre celú západnú Cirkev na poďakovanie za víťazstvo nad Turkami pri Viedni.

V čom spočíva veľkosť Panny Márie?

Panna Mária je tiež len človek ako my všetci, ale pre veľkosť svojho poslania ju Boh uchránil od dedičného hriechu. Panne Márii však ponechal slobodu. Aj ona sa musela rozhodnúť. Vo svojej slobode dala súhlas k počiatku vykupiteľského diela. Dala kvalitnú odpoveď, hodnú obdivu a nasledovania. Bola to odpoveď spočívajúca v neustálom plnení vôle Božej. Ježiš ju „prekvapoval“ svojím poslaním a ona sa s ním pre našu spásu dokázala naplno zjednocovať. „*Hľa služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova*“ /Lk 1,38/.

Z tejto príčiny mnohí „upierajú svoje oči k Márii, ktorá žiari celej vospolnosti vyvolených ako vzor čnosti“. Cirkev na ňu myslí s láskou a rozjíma o nej vo svetle Slova, ktoré sa stalo človekom... /LG,65/.

Naša osobná oslava?

Mária nás vedie bezpečne k Ježišovi. Hody nám dávajú príležitosť zastaviť sa, uvedomiť si veľkosť našej Mamy. Mária čaká, že jej povieme o svojom živote, o našej viere. Chce počuť o bojoch, o našich pádoch, víťazstvách i radosiach. Nezabudnime na osobnú neistotu i slabosti, ktoré nás ohraničujú. Ona všetko chápe, všetkému rozumie. Ved' je naša nebeská Mama.

Sr. Mária Sitárová, FMA

UDALOSTI

- V dňoch od 14. – 20. augusta 2016 sa na Homôlke konal letný farský tábor detí z farností Horné Orešany, Smolenice a Trstín v okolí krásnej prírody Strážovských vrchov.
- Dňa 28. augusta 2016 bol v Lošonci pri sv. omši požehnaný nový oltárny kríž. Srdečne Pán Boh zaplat' rodine, ktorá kríž venovala.

PRIPRAVUJEME

- Dňa 9. septembra 2016 po večernej sv. omši sa na fare uskutoční stretnutie s mladými, ktorí sa zúčastnili SDM 2016 v Krakove. Srdečne sú všetci pozvaní. Mladí z našej farnosti sa radi podelia o svoje zážitky na tomto veľkolepom podujatí.

„Panna, Ty hviezda lásky si, blažená v ríši nadhviezdnej,
 ty, nádej naša, stoj pri nás v hodine žitia poslednej.
 Syn dal ti, Panna vznešená, nad svojim srdcom veľkú moc,
 a preto žije v istote, kto teba prosí o pomoc.
 Ty dávaš z dobrotivosti nielen to, o čo prosíme,
 ty vždy predchádzaš štedrosťou priania, čo nevyslovíme.
 Ty, Matka milosrdenstva, ty veľkodušných srdc si vzor,
 v tebe je vrchol bohatstva, ktorým sa zaskvel Boží tvor.
 Otca i Ducha aj Syna tvojho nech všetko pochváli,
 že ťa tri božské osoby do rúcha slávy odiali. Amen.“

Hymnus na sviatky Panny Márie

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY
NA SEPTEMBER 2016

Všeobecný: Aby každý jednotlivec prispieval k spoločnému dobru a k budovaniu takej spoločnosti, kde ľudská osoba bude v jej centre.

Evanjelizačný: Aby si kresťania prostredníctvom účasti na sviatostiach a meditáciou Svätého písma vždy viac uvedomovali svoju zodpovednosť za evanjelizáciu.

Úmysel KBS: Aby sa učители, študenti, žiaci i zamestnanci škôl usilovali v školskom roku vnášať prvky kresťanskej kultúry do svojho života i pracovného prostredia.

PRÍBEH NA POTEŠENIE DUŠE

V jeden večer vzal starý Indián svojho vnuka a rozprával mu o bitke, ktorá prebieha vo vnútri každého človeka. Povedal mu: " Chlapče, tá bitka v každom z nás je medzi dvomi vlkmi."

Jeden je zlý. Je to zlosť, závisť, žiarlivosť, smútok, sebeckosť, hrubosť, nenávisť, sebaľútosť, falošnosť, namyslenosť a ego.

Ten druhý je dobrý. Je to radosť, pokoj, láska, nádej, vyrovnanosť, skromnosť, láskavosť, empatia, štedrosť, vernosť, súcit a dôvera.

Vnuk o tom všetkom premýšľal a po minúte sa opýtal: "A ktorý vlk zvíťazí?" Starý Indián odpovedal: "Ten, ktorého krmíš."

NEDOPUSTITE, ABY SA VÁS ZMOCNILO
 ZNECHUTENIE, AK NEVIDÍTE VŽDY OVOCIE
 VAŠICH NÁMAH. JEŽIŠ VIDÍ, ODMIEŇA A ČAKÁ
 OD NÁS DOBRÚ VÔLU, NIE DOBRÝ ÚSPECH, LEBO
 ON NEZÁVISÍ OD LUDSKEJ NÁMAHY ANI PRÁCE.

Sv. Pio z Pietrelčiny,
 z listu Erminii Garganiovej, 16. 2. 1921

Farský mesačník Malokarpatský posol vydáva Rímskokatolícka cirkev farnosť Horné Orešany ako regionálny mesačník pre špecifickú skupinu čitateľov so zameraním Cirkev a náboženstvo. Nepredajné. Šéfredaktor: Mgr. Milan Červeňanský, farár, assessor.

Grafická úprava: Ing. Marek Boháček, www.bohacek.sk. Registračné číslo Ministerstva kultúry SR, EV 5305/15.

IČO vydavateľa: 35 594 331, sídlo vydavateľa: Horné Orešany 759, 919 03 Horné Orešany, ISSN 2453-7225